

Slimību profilakses un
kontroles centrs

PUBLISKAIS PĀRSKATS

2014

Rīga, 2015

PRIEKŠVārds

Cienījamais lasītāj!

Inga Šmate

Slimību profilakses un kontroles centra
direktore

Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk - Centrs) mērķis ir īstenot valstī sabiedrības veselības politiku. Lai šo mērķi varētu sasniegt, viena no galvenajām Centra funkcijām ir statistisko un pētniecisko datu pārraudzība veselības nozarē. Vairāk nekā desmit datubāzēs tiek uzkrāti statistikas dati par veselības aprūpi un sabiedrības veselību gan valstī kopumā, gan Latvijas novadu griezumā. Šie dati, kā arī pētījumos iegūtie dati, sniedz salīdzināmu informāciju ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm par sabiedrības veselību, veselības aprūpes resursiem un Latvijas iedzīvotāju veselības paradumiem. Statistikas un pētījumu dati ir noderīgs informācijas avots ikvienam, kam nepieciešama detalizēta informācija par veselības aprūpi un sabiedrības veselību Latvijā.

Lai izglītotu sabiedrību un veicinātu veselības paradumu maiņu, Centrs veic sabiedrības izglītošanai nepieciešamos pasākumus un organizē kampaņas par aktuāliem veselības jautājumiem. 2014. gadā Centrs rīkoja aptuveni 250 pasākumus skolu jauniešiem gan par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem, gan atkarību izraisošo vielu un paradumu - smēķēšanas, alkohola un jauno psihoaktīvo vielu lietošanas kaitīgumu. "Sirds veselības gada" ietvaros tika realizētas vairākas kampaņas par fizisko aktivitāšu un pareiza uztura nozīmi sirds veselības uzlabošanai. Tika realizētas arī kampaņas, lai mazinātu bērnu pakļaušanu pasīvai smēķēšanai.

Lai ierobežotu "legālo" narkotiku – „spaisu” pieejamību Latvijā, Centrs saskaņā ar normatīvajiem aktiem 2014.gadā noteica pagaidu izplatīšanas aizliegumus 22 jaunām psihoaktīvām vielām. Šie aizliegumi „spaisu” izplatīšanai ir būtiski samazinājuši šo vielu lietotāju skaitu.

Centrs sadarbībā ar Pasaules Veselības organizāciju un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru turpināja uzraudzīt epidemioloģisko situāciju Latvijā. 2014. gadā saslimstība ar infekciju slimībām ir samazinājusies, kā arī ir pieaugusi vakcinācijas aptvere bērniem.

Aicinu Jūs iepazīties ar Centra sagatavoto pārskatu, lai vairāk uzzinātu par Centra darbības jomām un par plānotajām aktivitātēm 2015. gadā.

Pateicamies visiem mūsu nozares kolēģiem par sadarbību!

PĀRSKATĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

- AIDS** Iegūtais imūndeficīta sindroms - imūndeficīta vīrusu (HIV) pēdējā, dzīvību apdraudošā pakāpe (no angļu val.: *Acquired immunodeficiency syndrome*)
- AMR** Antimikrobā rezistence
- Centrs** Slimību profilakses un kontroles centrs
- ECDC** Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (no angļu val.: *European Centre for Disease Prevention and Control*)
- ES** Eiropas Savienība
- EVK** Elektroniskās vadības kartes
- HIV** Cilvēka imūndeficīta vīruss (no angļu val.: *Human immunodeficiency virus*)
- STI** Seksuāli transmisīvās infekcijas
- PVO** Pasaules Veselības organizācija
- VM** Veselības ministrija

Slimību profilakses un kontroles centrs

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā obligāta atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centru kā datu avotu. Publikācijā iekļautie dati turpmākajās publikācijās var tikt precizēti. Slimību un profilakses centra 2013. gada publiskais pārskats izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 5. maija noteikumiem Nr. 413 „Noteikumi par gada publiskajiem pārskatiem”

SATURS

PRIEKŠVārds.....	2
Pārskatā lietotie saīsinājumi.....	4
Saturs	5
1. PAMATINFORMĀCIJA	6
1.1. Centra juridiskais statuss.....	6
1.2. Centra funkcijas.....	6
1.3. Centra uzdevumi	7
2. CENTRA BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS	10
2.1. Centra kopējais finansējums un tā izlietojums.....	10
2.2. Valsts budžeta programmu finansējums un tā izlietojums	11
3. CENTRA KREDITORU SAISTĪBAS.....	17
4. CENTRA PĀRSKATS PAR PERSONĀLU	18
5. CENTRA DARBĪBAS REZULTĀTI	22
5.1. Sabiedrības veselības monitorings, neinfekcijas slimību uzraudzība un sabiedrības veselību ietekmējošo faktoru izvērtēšana	22
5.2. Sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistiskās informācijas iegūšana, apkopošana, apstrāde un analīze	23
5.3. Veselības veicināšanas pasākumu īstenošanas koordinēšana Valsts un reģionālajā līmenī.....	25
5.4. Infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība, monitorings, izlūkošana, profilakses un izplatības ierobežošana, epidemioloģiskās drošības sistēmas koordinācija un pārraudzība	27
6. CENTRA IEKŠĒJĀ KONTROLE	30
7. CENTRA REALIZĒTĀ STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA.....	31
8. CENTRA KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	33
9. CENTRA PLĀNOTIE PASĀKUMI 2015. GADĀ.....	34

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Slimību profilakses un kontroles centra juridiskais statuss

Centrs ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Centrs tika izveidots 2012. gada 1. aprīlī saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 21. februāra rīkojumu Nr. 101 „Par Slimību profilakses un kontroles centra izveidošanu un Veselības ministrijas un Zemkopības ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu reorganizāciju”.

Centra darbības mērķis ir īstenot valstī sabiedrības veselības politiku epidemioloģiskās drošības un slimību profilakses apakšjomās, kā arī nodrošināt veselības veicināšanas politikas īstenošanu un koordināciju.

Centra darbību nosaka 2012. gada 3. aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr. 241 „Slimību profilakses un kontroles centra nolikums”.

Centra juridiskā adrese – Dunties iela 22, Rīga, LV-1005, Latvija; nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90009756700.

Centra darbinieki strādā šādās reģionālajās struktūrvienībās: Rīgā, Daugavpilī, Rēzeknē, Valmierā, Gulbenē, Jelgavā, Jēkabpilī, Liepājā un Ventspilī.

1.2. Slimību profilakses un kontroles centra funkcijas

- izstrādāt uz zinātniskiem pierādījumiem balstītus un labākajai starptautiskajai praksei atbilstošus priekšlikumus veselības aprūpes un sabiedrības veselības politikas veidošanai;
- veikt neinfekcijas slimību uzraudzību, kā arī izvērtēt faktorus, kuri var ietekmēt iedzīvotāju veselību;
- veikt infekcijas slimību epidemioloģisko uzraudzību, monitoringu un izlūkošanu;
- organizēt infekcijas slimību profilakses un izplatības ierobežošanas pasākumus, tai skaitā pasākumus iedzīvotāju grupās, kas pakļautas paaugstinātam infekciju riskam vai piederīgas īpašām riska grupām;
- koordinēt un pārraudzīt politikas plānošanas dokumentu izpildi epidemioloģiskās drošības apakšjomā;
- iegūt, apkopot, apstrādāt un analizēt sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistikas informāciju;

- veikt sabiedrības veselības monitoringu.

1.3. Slimību profilakses un kontroles centra uzdevumi

- izstrādāt slimību profilakses un veselības veicināšanas programmas un veikt to īstenošanas metodisko vadību:
 - valsts un reģionālā līmenī koordinēt veselības veicināšanas pasākumu īstenošanu;
 - informēt sabiedrības grupas jautājumos, kas ietekmē veselību un dzīvesveidu.
- nodrošināt infekcijas slimību gadījumu un uzliesmojumu epidemioloģisko izmeklēšanu un pretepidēmijas pasākumu organizēšanu infekcijas slimību perēkļos, veikt epidemioloģisko datu analīzi, riska novērtēšanu, piedalīties ārkārtas situāciju pārvaldīšanā un epidēmijas (pandēmijas) draudu novēršanā;
- plānot iedzīvotāju vakcināciju, apkopot vakcinācijas iestāžu vakcīnu pasūtījumus un pasūtīt vakcīnas no zāļu lieltirgotavām, nodrošināt vakcinācijas monitoringu, statistisko datu apkopošanu un analīzi, veikt vakcinācijas komplikāciju gadījumu monitoringu un epidemioloģisko izmeklēšanu;
- sagatavot informāciju, izstrādāt metodiskos ieteikumus un sniegt metodisko atbalstu valsts un pašvaldību institūcijām, ārstniecības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, citām juridiskām un fiziskām personām jautājumos, kas saistīti ar epidemioloģisko drošību un slimību profilaksi;
- iegūt, apkopot, apstrādāt un analizēt datus par veselības aprūpes pakalpojumiem, iedzīvotāju veselības stāvokli, infekcijas slimībām, veselības riska faktoriem, sabiedrības veselības problēmām, atkarības slimībām un garīgo veselību;
- plānot, metodiski vadīt, organizēt, koordinēt un veikt pētījumus sabiedrības veselības jomā;
- veidot un attīstīt nacionālo informācijas un monitoringa sistēmu attiecībā uz infekcijas slimībām un koordinēt minētās sistēmas darbību;
- atbilstoši kompetencei sadarboties ar valsts un pašvaldību institūcijām,

nevalstiskajām organizācijām, privātpersonām, starptautiskajām institūcijām un organizācijām, nodrošinot informācijas un pieredzes apmaiņu, apmācību un kopīgu projektu īstenošanu, pārstāvēt valsts intereses starptautiskajās organizācijās, Eiropas Savienības institūcijās un starptautiskajos pasākumos;

- piedalīties normatīvo aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu sagatavošanā un izvērtēšanā;
- organizēt HIV profilakses punktu darba nodrošinājumam nepieciešamo zāļu un medicīnisko ierīču pasūtīšanu, uzglabāšanu, uzskaiti un sadali;
- veidot, uzturēt un papildināt šādas Centra pārziņā esošās valsts informācijas sistēmas un datubāzes:
 - Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēmu (VISUMS);
 - HIV/AIDS gadījumu valsts reģistru;
 - iedzīvotāju genoma valsts reģistru;
 - jaundzimušo reģistru;
 - ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistru;
 - veselības aprūpes nozares valsts statistisko pārskatu datubāzi;
 - Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datubāzi;
 - stacionāro gultu fonda izmantošanas datubāzi;
 - sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēmu;
 - tabakas izstrādājumu sastāvdaļu datubāzi;
 - datu prezentācijas sistēmu.
- nodrošināt Centrālo statistikas pārvaldi, Pasaules Veselības organizāciju, Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru, Eiropas Savienības Statistikas biroju EUROSTAT un citas Latvijas un starptautiskās institūcijas ar centra rīcībā esošo informāciju;
- nodrošināt Eiropas Savienības Infekcijas slimību agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas (EWRS) darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
- nodrošināt PVO un ECDC fokālo punktu, kā arī Eiropas epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas (TESSy) koordinatora pienākumu izpildi;

- nodrošināt valsts specializētā centra funkciju dalībai Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uzturētajā Eiropas Informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox) atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Regulai (EK) Nr. 1920/2006 par Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru;
- nodrošināt informācijas apmaiņu starp Eiropas Informācijas tīklu un Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru par jaunu psihoaktīvo vielu un jaunu psihoaktīvās vielas saturošu preparātu ražošanu, nelikumīgu tirdzniecību un lietošanu atbilstoši Padomes 2005. gada 10. maija Lēmumam 2005/387/TI par informācijas apmaiņu, riska novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām.

2. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

2.1. Slimību profilakses un kontroles centra kopējais finansējums un tā izlietojums

Centra 2014. gada kopējais finansējums (valsts budžeta līdzekļu dotācija, ārvalstu finanšu palīdzība un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem) un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.1.

Kopējais finansējums un tā izlietojums 2014. gadā **Tabula Nr. 1**

	Finanšu līdzekļi	Pārskata gadā		Faktiskā izpilde, %
		Apstiprināts likumā, EUR	Budžeta izpilde, EUR	
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	3681550	3628768	98.6
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, t.sk.	3581509	3545192	98.9
1.1.1.	Apakšprogramma „Slimību profilakses nodrošināšana”	2883899	2882864	
1.1.2.	Apakšprogramma „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana”	72760	72172	
1.1.3.	Apakšprogramma „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana pasākuma Eiropas Kopienas Sabiedrības veselības programmas 2008-2013 projekts „Vienota rīcība par vienlīdzību veselības jomā””	8415	8355	
1.1.4.	Apakšprogramma „Veselības veicināšana”	264291	264291	
1.1.5.	Apakšprogramma „Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā”	52898	18713	
1.1.6.	Programma „Nozares vadība un politikas plānošana”	4966	4517	
1.1.7.	Programma „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums”	294280	294280	
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība, t.sk	86326	83328	96.5
1.2.1.	Apakšprogramma „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana”	72760	72760	
1.2.2.	Apakšprogramma „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana pasākums Eiropas Kopienas Sabiedrības veselības programmas 2008-2013 projektu un pasākumu	13566	10568	

2014. gada publiskais pārskats
Slimību profilakses un kontroles centrs

Īstenošana”				
1.3.	Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	13715	248	1.8
2.	Izdevumi (kopā):	3681553	3623262	98.4
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	3598293	3541535	98.4
2.1.1.	Atalgojumi	1711444	1695168	
2.1.2.	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas	456580	452260	
2.1.3.	Komandējumi	104805	83724	
2.1.4.	Pakalpojumi	344630	339358	
2.1.5.	Preces, krājumi, inventārs un c.	108530	108371	
2.1.6.	Budžetu iestāžu nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi	5	2	
2.1.7.	Pakalpojumus, kurus budžeta iestāde apmaksā noteikto funkciju ietvaros	872299	862652	
2.2.	Kapitālie izdevumi	83260	81727	98.2

2.2. Valsts budžeta programmu finansējums un tā izlietojums

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2014. gadam” Centra budžetu veidoja valsts budžeta programmas:

- 46.03.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogramma „Slimību profilakses nodrošināšana” un arī papildus apakšprogrammas „Slimību profilakses nodrošināšana” projekts ar nosaukumu „Latvijas Nacionālā euro ieviešanas plāna pasākumi”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.2;
- 46.04.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogramma „Veselības veicināšana”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.3;
- 96.00.00 „Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.4;
- 99.00.00 „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.5;

- 70.06.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogramma „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms, kā arī ārvalstu finanšu palīdzība un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.6;
- 70.07.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” divas apakšprogrammas „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms, kā arī ārvalstu finanšu palīdzība un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.7;
- 97.00.00 „Nozaru vadība un politikas plānošana”. Piešķirto valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums atspoguļots tabulā Nr.8.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmas 46.03.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Slimību profilakses nodrošināšana” **Tabula Nr. 2**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	2693552	2897614	2883112
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	2693431	2883899	2882864
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	121	13715	248
2.	Izdevumi (kopā):	2693552	2897614	2883112
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	2610516	2815754	2802736
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	2610495	2815754	2802736
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	83036	81860	80376

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Slimību profilakses nodrošināšana” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2014. gadā plānota 2 883 899 EUR apmērā, bet pašu ieņēmumi plānoti 13 715 EUR, kas kopā sastāda 2 897 614 EUR.

2014. gada kopējie faktiskie izdevumi bija 2 883 112 EUR, kas ir par 14 502 EUR mazāk nekā tika plānots, kas relatīvā izteiksmē sastāda 99,5%. Tas skaidrojams ar to, ka: 1) netika izpildīts maksas ieņēmumu plāns un 2) palika neizlietoti piešķirtie valsts

2014. gada publiskais pārskats
Slimību profilakses un kontroles centrs

budžeta līdzekļi saistībā ar Latvijas Nacionālā euro ieviešanas plāna pasākumu izpildi, jo faktiski bija nepieciešams mazāks grāmatvedības datorprogrammas lietotāju konsultāciju skaits, kā plānots.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmas 46.04.00 „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Veselības veicināšana” **Tabula Nr. 3**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	89278	264291	264291
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	89278	264291	264291
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-		
2.	Izdevumi (kopā):	89278	264291	264291
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	89278	264291	264291
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	89278	264291	264291

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Veselības nozares uzraudzība” apakšprogrammā „Veselības veicināšana” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2014. gadā plānota 264 291 EUR apmērā un apakšprogrammai paredzētie līdzekļi izlietoti 100% apmērā. Visi paredzētie sabiedrības veselības veicināšanas pasākumi sekmīgi veikti.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmā 96.00.00 „Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā” **Tabula Nr. 4**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	9801	52898	18713
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	9801	52898	18713
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-		
2.	Izdevumi (kopā):	9801	52898	18713

2014. gada publiskais pārskats
Slimību profilakses un kontroles centrs

2.1.	Uzturēšanas izdevumi	9801	52898	18713
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	9801	52898	18713

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2014. gadā plānota 52 898 EUR apmērā, bet faktiskie kopējie izdevumi bija 18 713 EUR, kas ir par 34 185 EUR mazāk nekā plānots. Faktiskie izdevumi programmas īstenošanai bija nepieciešami mazāki gan atalgojuma sadaļā, gan komandējumu izdevumu sadaļā, un to ietekmēja ar prezidentūras darba nodrošināšanu saistītais faktiskais darba apjoms un komandējumu skaita izmaiņas, kā arī aviobiļešu un viesnīcu cenu svārstības.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmā 99.00.00 „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums” **Tabula Nr. 5**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	3736	294280	294280
1.1.	Dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem	3736	294280	294280
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-		
2.	Izdevumi (kopā):	3736	294280	294280
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	3736	294280	294280
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	3736	294280	294280

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2014. gadā veidoja 294 280 EUR un apakšprogrammai paredzētie līdzekļi izlietoti 100% apmērā. Paredzētie sabiedrības veselības veicināšanas pasākumi un aktivitātes sekmīgi veiktas.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms, kā arī, ārvalstu finanšu palīdzība un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmas 70.06.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana” **Tabula Nr. 6**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	145493	145520	144932
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	72733	72760	72172
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība	72760	72760	72760
2.	Izdevumi (kopā):	145491	145523	144932
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	143999	144123	143581
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	143999	144123	143581
2.2.	Kapitālie izdevumi	1493	1400	1351

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Narkotiku uzraudzības monitoringa fokālā punkta darbības nodrošināšana” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem plānota 72 760 EUR apmērā un ārvalstu finanšu palīdzība 72 760 EUR apmērā, bet faktiskā dotācija bija mazāka par 588 EUR, līdz ar to faktiskā izpilde arī bija mazāka, kā plānota, jo projektā iesaistītajam darbiniekam bija jāpiemēro samazinātā Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu likme.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms, kā arī ārvalstu finanšu palīdzība un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmas 70.07.00 „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” apakšprogrammā „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana” **Tabula Nr. 7**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	11682	21981	18923
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	4925	8415	8355
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība	6757	13566	10568

2014. gada publiskais pārskats
Slimību profilakses un kontroles centrs

2.	Izdevumi (kopā):	16110	21981	13417
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	16110	21981	13417
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	16110	21981	13417

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana” divu apakšprogrammu „Citu Eiropas Kopienas projektu īstenošana” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2014. gadā bija plānota 8415 EUR apmērā un ārvalstu finanšu palīdzība 13 566 EUR apmērā, bet faktiski dotācija tika saņemta par 69 EUR mazāk, bet ārvalstu finanšu palīdzība par 2 998 EUR mazāk. Līdz ar to faktiskā izpilde arī bija mazāka, kā plānota, jo tika veiktas arī projekta aktivitāšu grafika izmaiņas.

Valsts budžeta līdzekļu apjoms un finansējuma izlietojums (naudas plūsma) programmā 97.00.00 „Nozares vadība un politikas plānošana” **Tabula Nr. 8**

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2013. gadā (faktiskā izpilde), EUR	2014. gadā	
			Apstiprināts likumā, EUR	Faktiskā izpilde, EUR
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	-	4966	4517
1.1.	Dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem	-	4966	4517
2.	Izdevumi (kopā):	-	4966	4517
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	-	4966	4517
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	-	4966	4517

Saskaņā ar apstiprināto Finansēšanas plānu un Tāmi valsts budžeta programmas „Nozares vadība un politikas plānošana ” dotācija no vispārīgiem ieņēmumiem 2014. gadā bija plānota 4 966 EUR apmērā, bet faktiskā dotācija bija par 449 EUR mazāka, līdz ar to izdevumi bija par šo summu mazāki, kā plānots. Tas saistīts ar to, ka finansējums programmai tika saņemts tikai 2015. gada marta beigās, bet bija plānots par visu gadu.

3. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA KREDITORU SAISTĪBAS

Centra kreditoru saistības atspoguļotas tabulā Nr. 9.

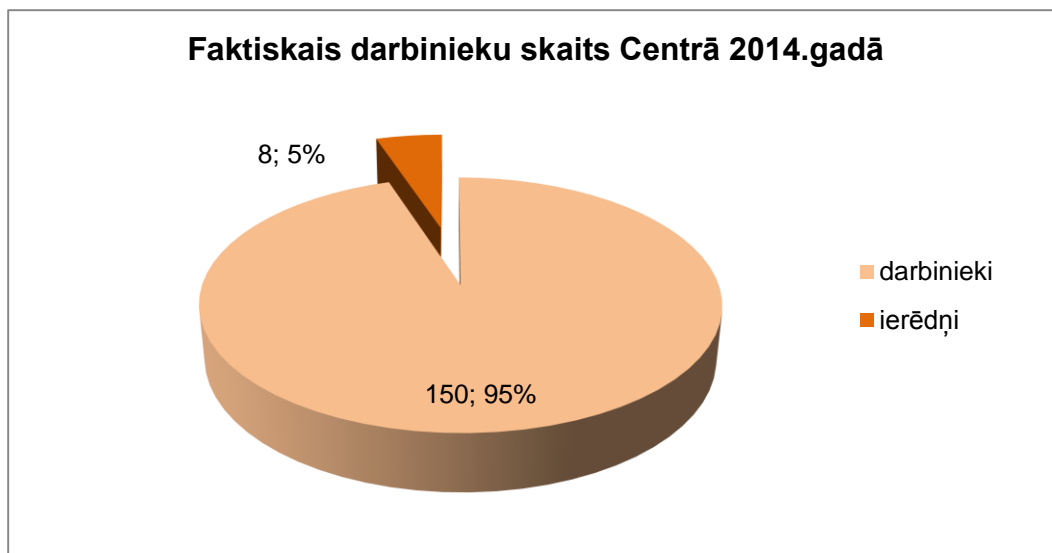
Centra kreditoru saistības **Tabula Nr. 9**

PASĪVS	Piezīmes Nr.	Uz 2014. gada beigām, EUR	Uz 2014. gada sākumu, EUR	Izmaiņas (+,-)
1	2	3	4	5
(1. + 2.) Kreditori - kopā	-	128041	89793	+38248
1. Ilgtermiņa saistības	-	-	-	-
1.1. Ilgtermiņa saistības par saņemtajiem avansiem	-	-	-	-
1.2. Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	-	-	-	-
2. Īstermiņa saistības	-	128041	89793	+38248
2.1. Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	1	50666	8752	+41914
2.2. Īstermiņa saistības par saņemtajiem avansiem	-	-	-	-
2.3. Īstermiņa uzkrātās saistības	2	74501	76383	-1882
2.4. Īstermiņa saistības par ārvalstu finanšu palīdzību un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem pasākumiem	-	-	-	-
2.5. Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem (izņemot nodokļus)	3	0	0	0
2.6. Nodokļi un sociālās apdrošināšanas maksājumi	4	2874	4658	-1784
2.7. Pārējās īstermiņa saistības	-	-	-	-

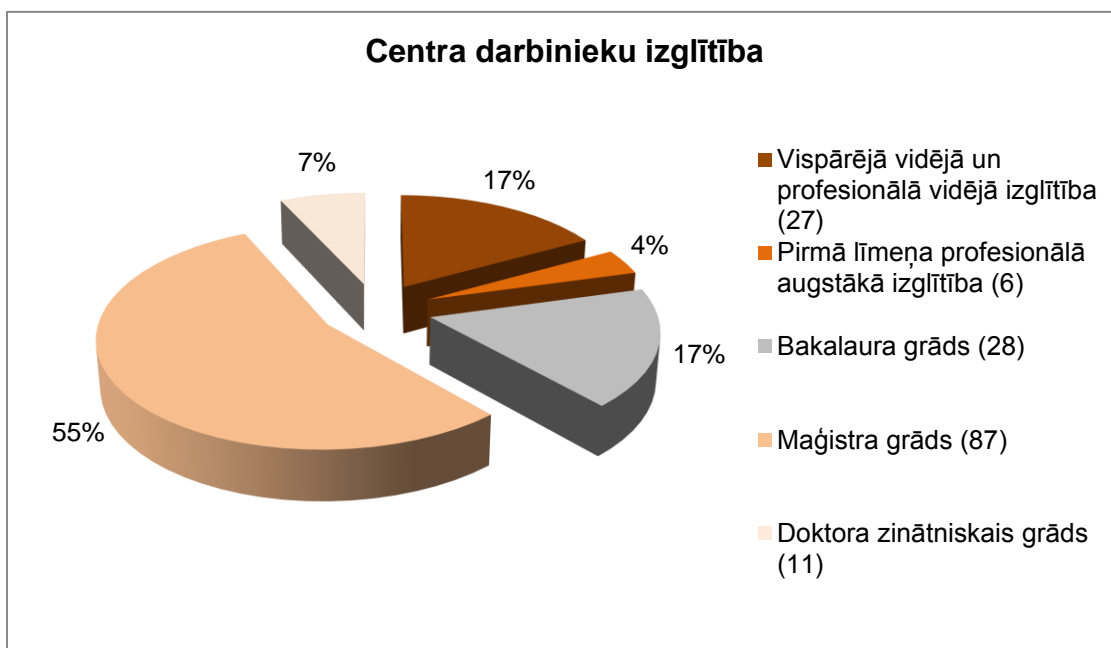
Kopējās kreditoru saistības uz 2014. gada beigām, attiecībā pret kreditoru saistībām uz gada sākumu, ir palielinājušās par EUR 38248. Lielākais palielinājums ir īstermiņa saistības pret piegādātājiem un uzņēmējiem, tie ir saņemtie un neapmaksātie rēķini uz gada beigām, kā arī neapmaksātie rēķini par iestādes funkciju nodrošināšanai nepieciešamie komunālo, sakaru un citu pakalpojumu izdevumiem par 2014. gada decembra mēnesi, kuri ir jāapmaksā 2015. gada janvārī.

4. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA PĀRSKATS PAR PERSONĀLU

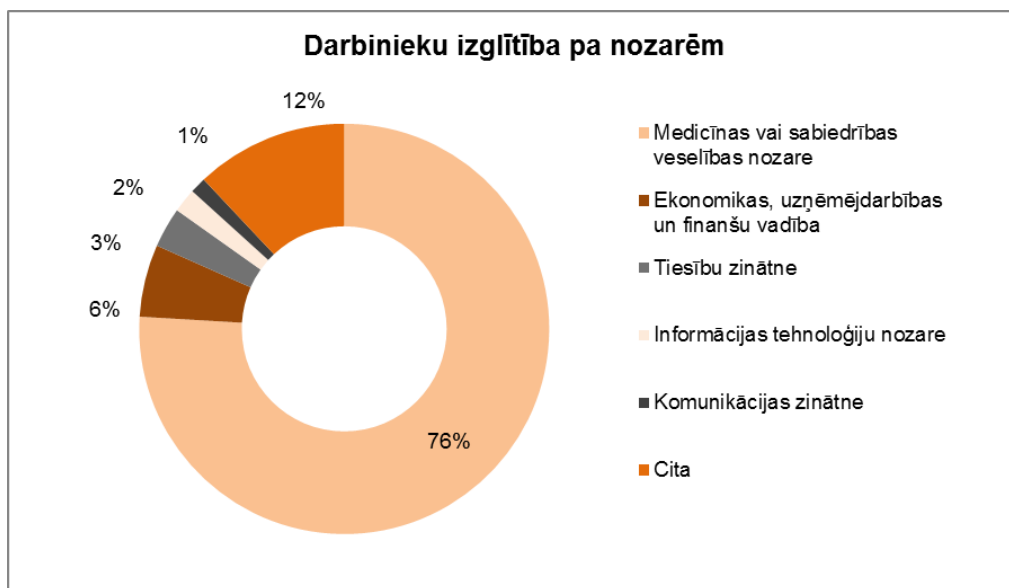
2014. gadā Centrā vidēji bija 150,5 amata vietas. Faktiskais personāla skaits pārskata periodā – vidēji 158, no kuriem 150 darbinieki un 8 valsts civildienesta ierēdņi.

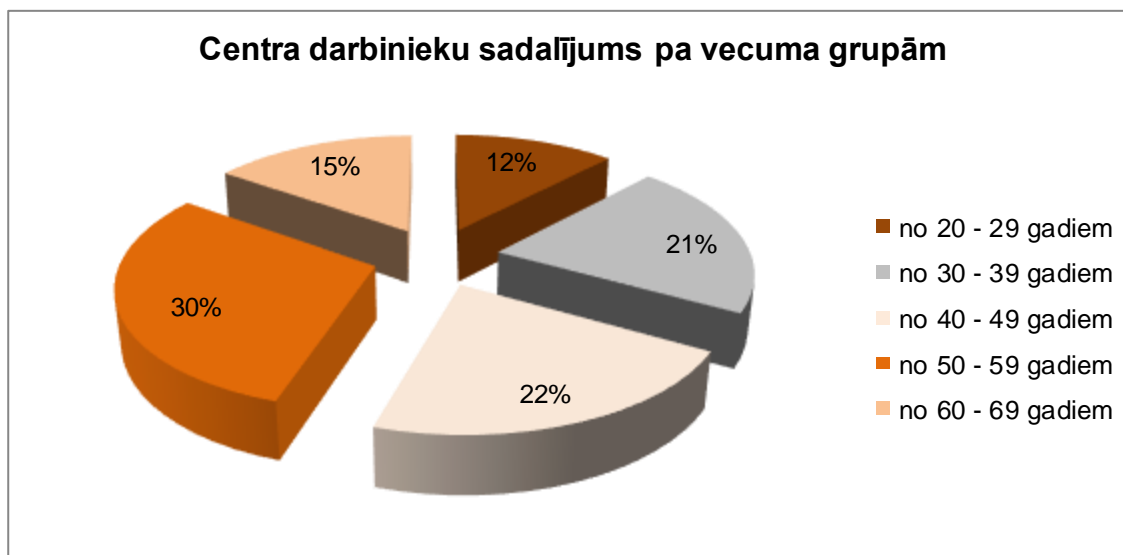
Centra darbību nodrošina augsti kvalificēts un profesionāls personāls – pārskata periodā Centrā strādā 83% darbinieku ar augstāko izglītību, t.sk. 55% darbinieku iegūts maģistra grāds un 7% doktora zinātniskais grāds. 17% Centra darbinieku ir profesionālā vidējā izglītība vai vispārējā vidējā izglītība.

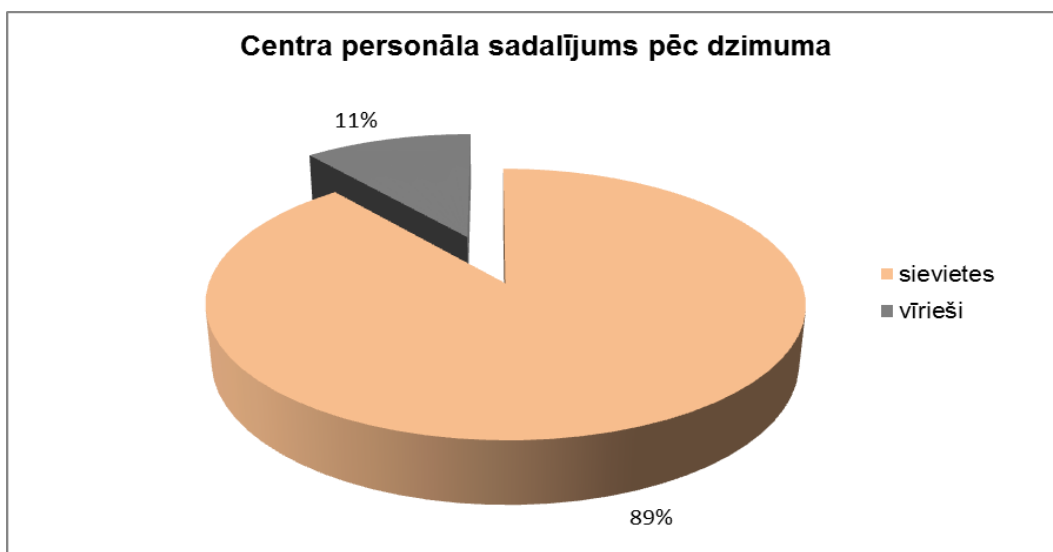
76% Centrā strādājošo darbinieku ir augstākā vai profesionālā vidējā izglītība medicīnas vai sabiedrības veselības jomā.

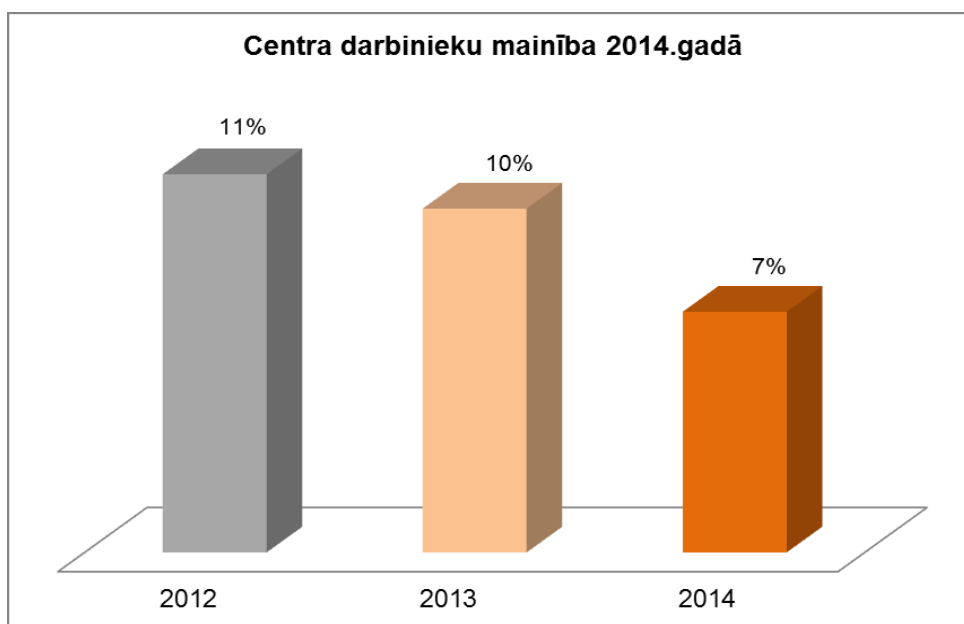
Centra darbinieku vidējais vecums ir 46 gadi. 45% Centrā strādājošo darbinieku vecums pārsniedz 50 gadus.

No Centra darbiniekiem 89% ir sievietes un 11% vīrieši.

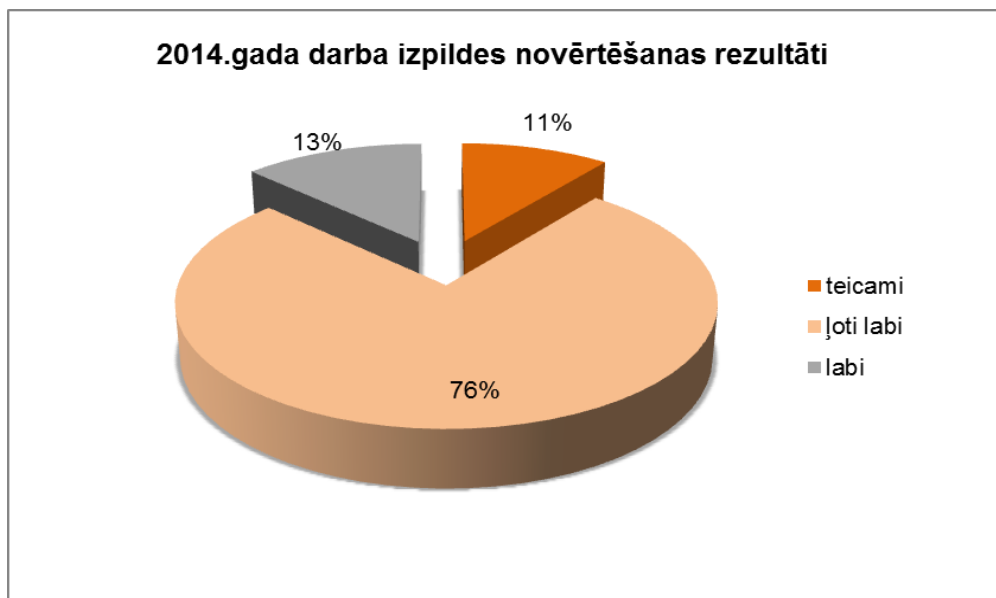
Centra personāla mainība 2014. gadā bija 7%, kas, salīdzinot ar iepriekšējiem diviem gadiem, ir samazinājusies. No visiem darbu pārtraukušajiem darbiniekiem, 73% ir pamatdarbības struktūrvienību speciālisti un 27% atbalsta struktūrvienību speciālisti.

Lai veicinātu darbinieku profesionālās karjeras attīstību un kvalifikācijas izaugsmi iestādē, Centra ietvaros pārskata periodā ir notikusi 8 darbinieku rotācija.

Saskaņā ar Centra darbinieku novērtēšanas sistēmu 2014. gadā tika veikta darbinieku novērtēšana valsts informācijas sistēmā „Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma”. Novērtēšanas mērķis ir noteikt uz rezultātu sasniegšanu vērstus nodarbinātā individuālos mērķus un uzdevumus, kas atbilst struktūrvienības un iestādes

mērķiem un uzdevumiem, novērtēt darbinieku darbību un tās rezultātus iepriekšējā periodā, noteikt darbinieku mācību un karjeras attīstības vajadzības. Novērtēšanas laikā katram darbiniekam ir iespēja novērtēt savas prasmes un iespējamo karjeras attīstību. Centra darbinieku darba izpildes rezultāti ir novērtēti pozitīvi, neviens darbinieks nav saņēmis novērtējumu „jāpilnveido” vai „neapmierinoši”.

Pārskata periodā Centrā veiksmīgi darbojas izveidotā un ieviestā darba aizsardzības sistēma, izstrādātas nepieciešamās instrukcijas, veikts darba vides risku novērtējums, instruēti darbinieki, sagatavots preventīvo pasākumu plāns, kā arī veikti citi darba aizsardzības pasākumi. Darbiniekiem ir nodrošinātas obligātās veselības pārbaudes un ir iespējams saņemt vakcināciju, ja ir konstatēts inficēšanās risks. 2014. gadā iespēju saņemt kompensāciju par nopirktajiem, darbam nepieciešamajiem redzes korekcijas līdzekļiem izmantoja 32 darbinieki.

2014. gadā Centram tika pievienota zobārstnieciskās aprūpes organizatoriski metodisko pasākumu un mutes veselības saglabāšanas un pieejamības izvērtēšanas organizatoriski metodisko pasākumu funkcija, tika veiktas strukturālas izmaiņas - reorganizēts Pētniecības, statistikas un veselības veicināšanas departaments, izveidojot Pētniecības un veselības statistikas departamentu un Veselības veicināšanas departamentu. Veselības veicināšanas departamentā tika izveidotas divas struktūrvienības – Slimību profilakses nodaļa un Zobārstnieciskās aprūpes un mutes veselības metodiskās vadības nodaļa, kas nodrošināja pārņemtās funkcijas izpildi.

5. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA DARBĪBAS REZULTĀTI

5.1. Darbības virziens - sabiedrības veselības monitorings, neinfekcijas slimību uzraudzība un sabiedrības veselību ietekmējošo faktoru izvērtēšana

- Izstrādāti 6 pašvaldību veselības profili lielākajām Latvijas pilsētām: Jēkabpili, Daugavpili, Jūrmalai, Valmierai, Rēzeknei, Rīgai.
- Veikta Latvijas reģionu kartēšana, sabiedrības veselības rādītāju standartizēšana pēc vecuma (Eiropas Sociālā fonda (turpmāk-ESF) plānošanai un Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2014. – 2020. projektam).
- Izstrādāts Latvijas reģionu veselības profils.
- Sagatavots Sabiedrības veselības pamatnostādņu 2011. - 2017. gadam vidusposma izvērtējuma ziņojuma projekts.
- Sagatavots ziņojums „Priekšlaicīgas mirstības analīze. Potenciāli zaudētie mūža gadi Latvijā 2013. gadā”.
- Veikta sirds un asinsvadu slimību skrīninga pilotprojekta izvērtēšana Liepājas pilsētā.
- Veicot aptaujas, nodrošināta datu savākšana šādiem pētījumiem:
 - Latvijas iedzīvotāju (vecumā no 15 līdz 64 gadiem) veselību ietekmējošie paradumi;
 - Latvijas skolēnu veselības paradumi;
 - jauniešu smēķēšanas paradumi .
- Izdots Bērnu antropometrisko parametru pētījuma 2012./2013. mācību gada aptaujas datu ziņojums.
- Uzturēta un aktualizēta Sabiedrības veselības monitoringa un ziņošanas sistēma.
- Nodrošināta dalība veselības nozares komisijās, darba grupās un padomēs (Sabiedrības veselības koordinācijas komisija, Cerebrovaskulāro slimību aprūpes uzlabošanas rīcības plāna projekta izstrādes darba grupa u.c.).
- Nodrošināta dalība jaunā ESF plānošanas perioda dokumentu projektu izstrādē.

- Sniegti priekšlikumi attīstības plānošanas dokumentu izstrādē un izvērtēšanā (Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam, Primārās veselības aprūpes attīstības plāns 2014.-2016. gadam u.c.).
- Izstrādāti projekti normatīvajiem aktiem (MK noteikumu projekts „Kārtība, kādā izsniedzama atļauja medicīniskajos dokumentos fiksēto pacientu datu izmantošanai pētījumā” u.c.).
- Veikts pētījums „Narkotiku lietošanas izplatība ieslodzīto vidū”.
- Veikts 7.posma kohortas pētījuma „Narkotiku lietošanas tendences un paradumi Latvijā 2014. gadā”.
- Izdoti 22 administratīvie akti, lai piemērotu pagaidu aizliegumu jaunām psihoaktīvām vielām.
- Sagatavots tematiskais ziņojums „Situācija narkotiku un narkomānijas jomā Latvijā līdz 2014. gadam” latviešu un angļu valodā.
- Sagatavoti un publicēti Centra mājas lapā trīs tematiskie ziņojumi:
 - „Atkarību izraisošo vielu profilakse Latvijā 2013. gadā”;
 - „Tabakas lietošanas izplatība un sekas Latvijā 2013. gadā”;
 - „Alkohola lietošanas izplatība un sekas Latvijā 2013. gadā”.
- Uzturēta „Tabakas izstrādājumu sastāvdaļu datu bāze” un informācija publicēta Centra mājas lapā
- Sagatavotas un publicētas Centra mājas lapā 4 infografikas par atkarību izraisošo vielu lietošanu.
- Izstrādāti ieteikumi ģimenes ārstiem alkohola atkarības profilakses jomā.
- Izveidots konsultatīvais tālrunis smēķēšanas jautājumos 67037333.

5.2. Darbības virziens - sabiedrības veselības un veselības aprūpes statistiskās informācijas iegūšana, apkopošana, apstrāde un analīze

1. Nodrošināta nepārtraukta „Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu” reģistra darbība:

- 1.1. pilnveidota „Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra” vienotā informācijas sistēma PREDA, produkcijas vidē sistēmā PREDA ieviestas datu ievades formas par pacientiem, kuriem diagnosticēta onkoloģiska slimība, pacientiem ar cukura diabētu un pacientiem ar iedzimtām anomālijām, atbilstoši 2008. gada 15. septembra grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.746 „Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.746);
- 1.2. noorganizēti apmācību semināri narkoloģisko pacientu un onkoloģisko pacientu datu sniedzējiem, lai uzlabotu datu ievades kvalitāti. Atbilstoši veiktajiem grozījumiem MK noteikumos Nr.746, izstrādāti un Centra mājas lapā ievietoti metodiskie norādījumi datu sniegšanai. Centra pārstāvji piedalījušies prezentācijās Latvijas Ginekologu un dzemdību speciālistu asociācijas sēdē, LĀB organizētajā diskusijā par skrīningu efektivitāti Latvijā, Latvijas māsu asociācijas rīkotajā konferencē „Par vēzi: no skrīninga līdz aprūpei” u.c.;
- 1.3. izveidota sistēmas PREDA sasaiste ar Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centra informācijas sistēmu datu apmaiņai par pacientiem ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem, lai uzlabotu datu plūsmas optimizāciju;
- 1.4. izstrādātas izmaiņas Pacienta ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem kartē atbilstoši pamatnostādņu „Iedzīvotāju garīgās veselības uzlabošana 2009. - 2014. gadā” īstenošanas plānam. VM iesniegti grozījumi MK noteikumu Nr.746 4.pielikumam;
- 1.5. Noslēgti 105 jauni sadarbības līgumi ar ārstniecības iestādēm par vienotās informācijas sistēmas PREDA lietošanu, veikta sistēmas PREDA lietotāju apmācība. Nodrošināta atbalsta funkcija 1270 sistēmas PREDA lietotājiem.
2. Nodrošināta līdzdalība tehniskās specifikācijas prasību sagatavošanai projekta „E-veselības integrētās informācijas sistēmas attīstība” 1. un 8. aktivitātei - *EVK attīstība un nozares statistikas IS (DWH) attīstība*.
3. Nodrošināta ar Centra rīkojumu izveidotās darba grupas „Par kolorektālā vēža skrīninga norises izvērtēšanu” sanāksmju sagatavošana, protokolēšana un organizācija.
4. Sagatavota un publicēta „Latvijas veselības aprūpes statistikas gadagrāmata 2013”.

5. Noslēgti līgumi ar dzemdību iestādēm par jaundzimušo datu ievadi reģistrā elektroniskā veidā, kā arī veikta apmācība un nodrošināta atbalsta funkcija sistēmas lietotājiem.
6. Papildināta Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datubāzes programma.
7. Nodrošināta gala ziņojuma sagatavošana par pētījuma "Nāves cēloņa medicīnisko apliecību kvalitātes kontroles pētījums" iegūtajiem rezultātiem.
8. Aktualizēta veselības aprūpes nozares valsts statistisko pārskatu datubāzes atskaišu sistēma.
9. Veikta ārstniecības iestāžu darbības klasifikācijas saraksta pilnveidošana (*ICHA-HP; Classification of health care providers*) ar mērķi nodrošināt datu sniegšanu atbilstoši starptautiskām prasībām.
10. Nodrošināta dalība VM Mātes un bērna veselības konsultatīvās padomes sēdēs, t.sk. regulāri gatavojot datus un sniedzot ziņojumus par mātes un bērna veselības aprūpes rādītājiem.

5.3. Darbības virziens - Veselības veicināšanas pasākumu īstenošanas koordinēšana Valsts un reģionālajā līmenī 2014.gadā

1. Veikti veselības veicināšanas pasākumi:
 - 1.1. profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem (113 pasākumi, piedalījās 2408 jaunieši);
 - 1.2. topošajiem un jaunajiem vecākiem par zīdīšanu (130 pasākumi, piedalījās 2163 topošo un jauno vecāku);
 - 1.3. pusaudžiem par jaunajām psihoaktīvajām vielām (140 pasākumi, piedalījās 2833 skolēni);
 - 1.4. skolēniem par fiziskām aktivitātēm (pasākumi 20 Latvijas skolās, iesaistot aptuveni 3800 skolēnus);
 - 1.5. pašvaldību fizisko aktivitāšu grupu vadītāju apmācības (apmācīti 31 dalībnieki no 21 Latvijas pašvaldības);
 - 1.6. rekomendāciju izstrāde skolu psihologu un pedagogu apmācības darbam ar skolēniem, kuriem ir uzvedības un emocionāli traucējumi (5 semināri 5 Latvijas pilsētās, piedalījās 186 skolu psihologi un pedagogi).

2. Veiktas sabiedrības informēšanas kampaņas:

- 2.1. par fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā un par piemērotākajiem aktivitāšu veidiem dažādām iedzīvotāju grupām (senioriem, darbaspējas vecuma iedzīvotājiem, bērniem);
- 2.2. par sirds un asinsvadu slimību riska faktoriem, kurus var novērst, lietojot atbilstošu uzturu;
- 2.3. par miokarda infarkta/stenokardijas („sirds lēkmes”) simptomiem, lai veicinātu savlaicīgu vēršanos pie ārstniecības personām;
- 2.4. lai mazinātu tabakas lietošanu bērnu un jauniešu vidū;
- 2.5. lai samazinātu bērnu pakļaušanu pasīvai smēķēšanai;
- 2.6. par psihisko traucējumu simptomu atpazīšanu, aizspriedumu mazināšanu pret vēršanos pēc palīdzības psihisko traucējumu gadījumā un tolerantas attieksmes veidošanu sabiedrībā pret personām, kuras ar šiem traucējumiem slimo.

3. Izveidotas un tiek uzturētas veselību veicinoša satura mājaslapas:

- www.grutnieciba.lv
- www.nenoversies.lv
- www.pasivasmekesana.lv
- www.tirizobi.lv

4. Sagatavoti informatīvie materiāli:

Par bērnu traumatisma profilaksi, mutes dobuma veselības veicināšanu (smaganu slimības, zobu higiēnista apmeklējums, mutes higiēna grūtniecības laikā, mazuļa pirmie zobi), HIV, tuberkulozi, sirds veselību, pašnāvību novēršanu, abortiem, smēķēšanu, sintētiskajiem kanabinoīdiem, hepatītu, alkoholisma profilaksi, insultu un infarktu, infekcijas slimībām (rotavīruss, difterija, garais klepus, gripa, CPV, epidēmiskais parotīts, vējbakas, ērcu pārnestās slimības), HIV/AIDS, STI.

5. Nodrošināta Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbība. Līdz 2014. gada beigām tīklā iestājušās 35 pašvaldības.

6. Organizēti HIV profilakses pasākumi:

- 6.1. koordinēta 18 HIV profilakses punktu darbība 16 pašvaldībās;
- 6.2. HIV profilakses punkti nodrošināti ar HIV, B un C hepatīta, sifilisa testiem, šļircēm, prezervatīviem;

6.3. sniegtas individuālas metodiskas un praktiskas nodarbības HIV profilakses punktu darbiniekiem.

5.4. Darbības virziens - infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība, monitoring, izlūkošana, profilakses un izplatības ierobežošana, epidemioloģiskās drošības sistēmas koordinācija un pārraudzība

1. Nodrošināta infekcijas slimību epidemioloģiskā uzraudzība, monitoring un pretepidēmijas pasākumu organizēšana infekcijas slimību perēkļos;
2. Nodrošināta Imunizācijas plāna koordinēšana;
Nodrošināta informācijas apmaiņa ar ES Agrās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmu (EWRS), izskatot kopumā 200 ES dalībvalstu ziņojumus un komentārus par situāciju Eiropā un pasaulē, kā arī sniedzot informāciju komentāru veidā;
3. Nodrošināta reaģēšana ārkārtas sabiedrības veselības situācijās;
4. Centra mājas lapā iedzīvotājiem un ceļotājiem ievietota un atjaunota PVO aktuālā informācija par Ebolas vīrus slimības izplatību un epidemioloģisko situāciju skartajās valstīs, tendencēm un aktualitātēm (42 reizes), kā arī cita aktuāla informācija par šo slimību dažādām mērķa grupām.
5. uzsākta sadarbība ar Latvijas Krasta apsardzes dienestu par kuģu Jūras sanitārās deklarācijas iesniegšanu;
6. nodrošinātas Eiropas epidemioloģiskās izlūkošanas un informācijas sistēmas (EPIS) kontaktpunkta funkcijas un starptautiskās epidemioloģiskās situācijas izvērtēšana;
7. nodrošināta epidemioloģiskās uzraudzības fokālā punkta funkcija Latvijā, piedaloties ECDC TESSy - Eiropas uzraudzības sistēmā (*The European Surveillance System*);
8. veikts metodiskais un veselības izglītības darbs ārstniecības un izglītības iestādēs;
9. Turpināti infekcijas slimību profilakses un kontroles pasākumi, kā rezultātā:
 - 9.1. veiksmīgi veikta masalu uzliesmojuma epidemioloģiskā kontrole un apturēta infekcijas turpmākā izplatīšanās;

- 9.2. samazināta saslimstība ar masaliņām - reģistrēts tikai 1 masaliņu gadījums. Samazinājies akūtā B hepatīta, gonokoku infekcijas, mikrosporijas un kašķa gadījumu skaits (attiecīgi par 19%, 35%, 20% un 19% salīdzinājumā ar 2013. gadu);
- 9.3. uzlabojusies imunizācijas aptvere bērniem, kuri vakcinēti pret vējbakām, panākot ievērojamu vējbaku gadījumu skaita samazinājumu;
- 9.4. samazinājies tuberkulozes gadījumu skaits, 2014. gadā reģistrēta viszemākā saslimstība ar tuberkulozi kopš 1993. gada;
- 9.5. turpināja samazināties:
- bērnu saslimstība ar ērcu encefalītu, kā arī bērnu īpatsvars no kopējā saslimušo skaita (no 10% 2006. gadā līdz 4% 2014. gadā);
 - garā klepus, salmonelozes un vīrusu zarnu infekciju gadījumu skaits (attiecīgi samazinājās par 60%, 28% un 7% salīdzinājumā ar 2013. gadu).
10. Veikti pasākumi epidemioloģiskās drošības sistēmas optimizācijai un attīstībai, pilnveidojot normatīvo aktu bāzi, lai novērstu neracionālu ārstniecības iestāžu un Centra resursu izmantošanu:
- infekcijas slimību reģistrācija ārpus darba laika notiek tikai ārkārtas gadījumos;
 - sagatavoti priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos, lai saskaņotu reģistrējamo infekcijas slimību sarakstu ES prasībām un novērstu epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas pārslogošanu ar ziņojumiem par infekcijas slimībām, kas nerada draudus sabiedrības veselībai;
 - turpināta Centra epidemiologu darbības optimizācija – pēc Centra ierosinājuma veikti grozījumi Epidemioloģiskās drošības likumā, lai profilakses pasākumu veikšanā infekcijas slimību gadījumos vairāk tiktu iesaistīts infekcijas skartās iestādes personāls vai ģimenes ārsta komanda.
 - pabeigta tuberkulozes epidemioloģiskās uzraudzības integrācija kopējā Centra epidemioloģiskās uzraudzības sistēmā.

11. Sadarbībā ar veselības nozares speciālistiem izstrādāts plāna projekts par antimikrobās rezistences ierobežošanu un piesardzīgu antimikrobo līdzekļu lietošanu Latvijā, lai uzlabotu situāciju antimikrobās rezistences jomā.

12. Uzsākts pētījums par bērnu vakcināciju kavējošo faktoru prevalenci.

Pretepidēmijas pasākumu kvantitatīvie rādītāji 2014. gadā **Tabula Nr. 10**

Pasākums	Apjoms
Ārstniecības personu un laboratoriju steidzamo paziņojumu par infekcijas slimību gadījumiem reģistrācija t.sk. paziņojumi par TB un paziņojumi par HIV	49 498
Objektu skaits, kur veikta epidemioloģiskā izmeklēšana un organizēti pretepidēmijas pasākumi	19 520
Reģistrēti un epidemioloģiski izmeklēti uzliesmojumi	1 053
Infekcijas slimnieku aptauja	13 493
Kontaktpersonu noteikšana un aptaujas	6 739
Ārstniecības personu informēšana par kontaktpersonām	797
Kontaktpersonu laboratoriskā pārbaude	525
Vides paraugu laboratoriskā pārbaude	201
Ērču paraugu izmeklēšana ērču encefalīta vīrusa, borēliju un ērlīhiju noteikšanai	300

Imunizācijas koordinēšanas kvantitatīvie rādītāji 2014. gadā **Tabula nr. 11**

Pasākums	Apjoms
Izvērtēti un apkopoti vakcinācijas iestāžu vakcīnu pasūtījumi un pārskati par vakcīnu izlietojumu	13 268
Zāļu lieltirgotavām noformēti vakcīnu pasūtījumi, t.sk. papildus pasūtījumi	379 t.sk. 181 - papildus
Izvērtēti un apkopoti ārstniecības iestāžu "Pārskati par Imunizācijas valsts programmas ietvaros vakcinētām personām"	1 292
Bērniem nodrošināta valsts apmaksātā vakcinācija pret ērču encefalītu šīs slimības augsti endēmiskajās teritorijās (vakcināciju skaits)	12 069
Vakcinācijas izraisīto komplikāciju epidemioloģiskā izmeklēšana	44
Methodiskās vēstules ārstniecības iestādēm par imunizācijas jautājumiem	9

6. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA IEKŠĒJĀ KONTROLE

- Centrā darbojas iekšējās kontroles sistēma saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 8. maija noteikumiem Nr. 326 „Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs”.
- Centrā ir izstrādāta vienota kārtība ar iestādes darbību saistīto risku identificēšanai un novērtēšanai, preventīvo pasākumu plānošanai un šo risku vadībai.
- Ir izstrādāts ar Centra darbību saistīto risku reģistrs, kas periodiski tiek aktualizēts, iesaistot visas Centra struktūrvienības.

7. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA REALIZĒTĀ STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

1. Starptautiskās sadarbības jomā Centrs nodrošināja:
 - ES Infekcijas slimību agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas (EWRS) darbības uzturēšanu un koordinēšanu;
 - PVO un ECDC fokālo punktu, kā arī Eiropas epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas (TESSy) koordinatora pienākumu izpildi;
 - ECDC valdes locekļu un padomdevēju foruma pārstāvniecību;
 - ECDC Koordinējošās kompetentās iestādes un Nacionālā koordinatora funkciju izpildi;
 - Valsts specializētā centra funkciju dalībai Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra uzturētajā Eiropas informācijas tīklā par narkotikām un narkomāniju (Reitox);
2. Tika nodrošināta dalība vairāku ES projektu realizācijā, tajā skaitā sabiedrības veselības programmas (2008 - 2013) ietvaros:
 - Eiropas partnerība cīņai pret vēzi (Partnership for Action Against Cancer) (EPAAC);
 - Retās slimības un orfānu zāles (Orphanet Europe - Development of the European portal of Rare diseases and Orphan drugs) (Orphanet);
 - traumu mazināšana Eiropā (Monitoring Injuries in Europe) (JAMIE);
 - iedzimtās anomālijas (European Surveillance of Congenita Anomalies) (EUROCAT);
 - pārrobežu pacientu reģistru iniciatīva (Cross-border PATient REGistries iNiTiative) (PARENT);
 - EURO-PERISTAT (perinatālā aprūpe).
 - JointAction on Mental Health and Well-being (garīgā veselība un labklājība);
 - Joint Action on Health Inequalities Equity Action (nevienlīdzības mazināšana veselības jomā);

3. Starptautiskās sadarbības ietvaros tika organizētas un koordinētas trīs starptautiskas ekspertu vizītes:
 - ECDC direktora un viņa padomnieku vizīte 2014. gada 6. – 7. februārī;
 - ECDC ekspertu vizīte, lai iepazītos, izvērtētu un sniegtu atzinumu par situāciju Nacionālās references laboratorijas jomā Latvijā 2014. gada 4. – 6. martā;
 - ECDC un EMCDDA ekspertu vizīte par situāciju HIV/AIDS un hepatītu B un C saslimstības jomā Latvijā 2014. gada 2. – 4. septembrī.
4. Tika nodrošināta dalība starptautiskajās darba grupās:
 - Ziemeļu dimensijas Sabiedrības veselības un sociālās labklājības partnerības neinfekciju slimību (kas saistītas ar dzīves stila, sociālo un darba vidi) darba grupā;
 - PVO realizētās Eiropas bērnu aptaukošanās pārraudzības iniciatīvas (*WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative, COSI*) starptautiskā koordinācijas komitejā;
 - Starptautiskajā HBSC (*Health Behaviour in School-aged Children*) pētījuma koordinācijas padomē.

8. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Centra ārējā komunikācija tiek veidota atbilstoši Centra uzdevumiem un mērķiem, izvēloties atbilstošus komunikācijas kanālus. Publiskojamās informācijas ticamība tiek nodrošināta, sadarbojoties ar Centra un veselības nozares speciālistiem.

Atbilstoši Centra 2014. gada darba plānam ārējā komunikācija tika veidota par tēmām, kas saistītas ar veselības saglabāšanu un uzlabošanu, statistikas datu izklāstu un to analīzi, pētījumu rezultātiem, infekcijas un neinfekcijas slimību uzraudzību u.c. Centra kompetencē esošiem jautājumiem.

Tika sagatavotas un medijiem izsūtītas 118 preses relīzes un sniegta 141 Centra speciālistu intervija par sabiedrībā aktuālām tēmām, kā arī Centra iniciētiem tematiem.

Atbilstoši veselības nozares aktualitātēm organizētas 9 diskusiju un 5 preses konferenču tiešraides plašākas auditorijas sasniegšanai.

Analizējot Centra publicitātes rādītājus, redzams, ka Centra sniegtā informācija publicēta 1531 reizi, t.sk. elektroniskajos un drukātajos medijos, televīzijā un radio. Lielākā daļa preses publikāciju ir latviešu valodā – 1119, krievu valodā – 412.

2014. gadā Centra mājas lapa www.spkc.gov.lv tika apmeklēta 173 075 reizes, no kurām 74 447 reģistrētas kā atkārtoti apmeklējumi. Vietnē reģistrētas 51 439 lejupielādes. Izmantojot interneta meklētājus, visbiežāk apmeklētājs nonācis Centra mājas lapā, informāciju meklējot pēc atslēgvārdiem: *difterija, tuberkuloze, ebolas vīruss, salmoneloze, ērcu encefalīts, vakcinācijas kalendārs*. Savukārt visbiežāk apmeklētās Centra mājas lapas sadaļas bija par tēmām: infekcijas slimības, veselības aprūpes statistika, informācija ārstniecības personām, datu bāzes, vakcinācija, veselību ietekmējošie paradumi.

Centra ārējās komunikācijas veidošanā plaši tika izmantoti sociālie mediji, lai sasniegtu ne tikai sabiedrību, bet arī žurnālistus. Centram piesaistīti konti portālos www.facebook.com, www.twitter.com, www.draugiem.lv un www.youtube.com. 2014. gadā tika pārsaukta Centra www.draugiem.lv lapa uz „Sveiks un vesels!”

9. SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA 2015. GADA PLĀNOTIE PASĀKUMI

Nozīmīgākās Centra aktualitātes un plānotie veicamie uzdevumi:

- Īstenot Onkoloģiskās modrības gada aktivitātes saskaņā ar VM apstiprinātu aktivitāšu plānu.
- Līdzdarboties projekta „E-veselības integrētās informācijas sistēmas attīstība” 1. un 8. aktivitātē - *EVK attīstība un nozares statistikas IS (DWH) attīstība*.
- Piedalīties ESF līdzfinansētā projekta „Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros” īstenošanā.
- Nodrošināt Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla darbību un Veselību veicinošo skolu tīkla darbību.
- Īstenot sabiedrības veselības kampaņas:
 - par alkohola problēmām bērnu un pusaudžu vidū;
 - lai samazinātu bērnu pakļaušanu pasīvajai smēķēšanai;
 - par fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā;
 - par sirds un asinsvadu slimību riska faktoriem, kurus var novērst ar veselīgu uzturu;
 - par bērnu mutes dobuma un zobu veselības veicināšanu;
 - par nepieciešamību veikt HIV testu;
 - lai mazinātu sabiedrībā aizspriedumus par psihisku saslimšanu;
 - par veselīgu dzīvesveidu un veselīgu nākotnes sabiedrību Latvijā.
- Sagatavot informatīvos materiālus par veselības veicināšanas tēmām un organizēt izglītojošus pasākumus.
- Sagatavot 6 statistisko plānošanas reģionu veselības profilus (ziņojumus) un 3 pašvaldību veselības profilus (faktu lapas).
- Apkopot un izvērtēt Latvijas iedzīvotāju (vecumā no 15 līdz 64 gadiem) veselību ietekmējošo paradumu pētījuma 2014. gada aptaujas datu rezultātus.
- Apkopot un izvērtēt Latvijas skolēnu veselības paradumu pētījuma 2013./2014. mācību gada aptaujas datu rezultātus.

- Apkopot un izvērtēt starptautiskā jauniešu smēķēšanas pētījuma Latvijā 2014./2015. mācību gada aptaujas datu rezultātus.
- Aprēķināt potenciāli zaudēto mūža gadu rādītāju 2014. gadā Latvijā.
- Organizēt pētījuma „Bērnu antropometrisko parametru pētījums 2015./2016. mācību gadā” veikšanu.
- Piedalīties PVO Eiropas reģionālā biroja pārstāvniecības Latvijā iniciētajā projektā „Veselības aprūpe skolās” (School Health Service): veikt pētījumu, analizēt datus, sagatavot ziņojumus latviešu un angļu valodā.
- Organizēt Eiropas skolēnu aptaujas projekta par alkoholu un citām narkotikām (ESPAD) veikšanu Latvijā.
- Organizēt pētījuma „Atkarību izraisošo vielu lietošanas izplatība iedzīvotāju vidū 2015. gadā” veikšanu.
- Nodrošināt Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2014/40/ES „Par dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz par tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu” 5. panta „Ziņošana par sastāvdaļām un emisijām” noteikumu izpildi atbilstoši Latvijas tiesību aktiem.
- Turpināt piedalīties starptautiskajās darba grupās:
 - Ziemeļu dimensijas Sabiedrības veselības un sociālās labklājības partnerības Neinfekciju slimību, kas saistītas ar dzīves stila, sociālo un darba vidi, darba grupā;
 - PVO realizētās Eiropas bērnu aptaukošanās pārraudzības iniciatīvas (*WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative, COSI*) starptautiskā koordinācijas komitejā;
 - Starptautiskajā HBSC (*Health Behaviour in School-aged Children*) pētījuma koordinācijas padomē;
 - PVO un Amerikas Slimību profilakses un kontroles centra Starptautiskajā jauniešu smēķēšanas pētījuma (*Global Youth Tobacco Survey (GYTS)*) dalībvalstu darba grupā;
- Turpināt īstenot vienotu politiku infekcijas slimību jomā, lai mazinātu Latvijas iedzīvotāju saslimstību ar infekcijas slimībām.
- Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, lai pilnveidotu infekcijas slimību profilakses un kontroles sistēmu, t.sk.:

- optimizēt kontaktpersonu noteikšanas, primārās medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtību;
 - uzlabot pretepidēmijas pasākumus tuberkulozes perēkļos;
 - precizēt nacionālās references un citu laboratoriju funkcijas sabiedrības veselības jomā.
- Uzsākt nacionālā plāna par antimikrobās rezistences ierobežošanu un piesardzīgu antimikrobo līdzekļu lietošanu īstenošanu.
 - Turpināt sadarbību ar ECDC un PVO epidemioloģiskās uzraudzības jomā.
 - Sagatavot informatīvā ziņojuma projektu par Imunizācijas plāna 2012. – 2014. gadam izpildi.
 - Sagatavot informāciju par plānoto vakcīnu daudzumu vakcinācijas kalendāra izpildei 2016. – 2017. gadā.
 - Koordinēt bērnu vakcināciju pret ērcu encefalītu augsti endēmiskajās teritorijās.
 - Pabeigt pētījumu par bērnu vakcināciju kavējošo faktoru prevalenci, ieskaitot bērnu vecāku un ģimenes ārstu attieksmes noskaidrošanu.
 - Turpināt sabiedrības izglītošanu un pilnveidot ārstniecības personu zināšanas par infekcijas slimību profilakses pasākumiem, t.sk. par imunizāciju.